

MACEDONIA Z NOWĄ NAZWĄ PAŃSTWA. KROK DO INTEGRACJI Z NATO I UE

Grecja zgodziła się uznać Macedonię pod nazwą Republika Macedonii Północnej (Republika Sewerna Makedonija). Osiągnięcie porozumienia w tej sprawie otwiera drogę do wstąpienia bałkańskiego państwa do UE i NATO, co do tej pory było blokowane przez kolejne rządy w Atenach.

Osiągnięcie porozumienia ws. tej nazwy, mającego zakończyć długoletni spór, potwierdzili premierzy obu krajów - Aleksis Cipras i Zoran Zaew.

Premier Grecji powiadomił o tym prezydenta Grecji Prokopisa Pawlopulosa. "Mamy dobre porozumienie - powiedział - które spełnia wszystkie warunki wstępne postawione przez stronę grecką". Przypomniał, że Ateny domagały się, by była to "złożona" nazwa z kwalifikatorem geograficznym. Zaakcentował, że nowa nazwa będzie używana zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej. Wskazał, że porozumienie przewiduje zmianę macedońskiej konstytucji. Zaakcentował, że porozumienie oznacza, iż Macedonia Północna nie ma żadnego związku z greckim dziedzictwem kulturowym.

Nową nazwę ma przy tym uznać 140 krajów, które do tej pory używały nazwy Macedonia.

Rząd Macedonii zobowiązał się do modyfikacji nazwy kraju w związku zarzutami Grecji, że obecna implikuje roszczenia do greckiej prowincji o tej samej nazwie. W zamian Ateny obiecują wycofanie obiekcji do członkostwa Macedonii w NATO i Unii Europejskiej. Grecja na forum UE przeforsowała oficjalną nazwę: Była Jugosłowiańska Republika Macedonii (akronim angielski - FYROM) i od lat blokowała wysiłki Macedonii, by wstąpić do Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii.

Zaew podkreślił, że rozwiązanie kwestii nazwy otworzy Macedonii drogę do członkostwa w NATO i w Unii Europejskiej. Zaapelował do macedońskiej opozycji o poparcie tego porozumienia. Wskazał, że zachowuje ono macedońską tożsamość etniczną i kulturową.

W końcu maja premier Macedonii zapowiedział, że jakakolwiek nowa nazwa tego kraju, która zostanie uzgodniona z Grecją, będzie poddana pod referendum i że odbędzie się ono we wrześniu lub w październiku.

Premier Cipras powiedział we wtorek, że porozumienie ws. nazwy będzie przedłożone greckiemu parlamentowi do ratyfikacji, pod warunkiem, że strona macedońska dotrzyma swoich zobowiązań.

Zgodnie z porozumieniem obywatelstwo kraju będzie w oficjalnych dokumentach opisywane jako "Macedończyk/obywatel Republiki Północnej Macedonii".

Polska zadowolona z kompromisu. Otwarcie drogi do rozszerzenia NATO i UE

Do porozumienia odniosło się także polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które z zadowoleniem przyjęło zakończenie sporu między Skopje i Atenami.

Oczekujemy [...], że to historyczne wydarzenie otworzy Skopje drogę do członkostwa w Unii Europejskiej i Sojuszu Północnoatlantyckim. Uważamy, iż rozpoczęcie w bieżącym roku negocjacji w sprawie akcesji do UE, a także wyraźny sygnał ze strony NATO o gotowości przyjęcia w poczet państw członkowskich przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa i stabilności całego regionu Bałkanów Zachodnich.

fragment oświadczenia MSZ

Porozumienie pozytywnie ocenił także sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg. W jego ocenie otworzy ono drogę do przystąpienia Macedonii do Paktu oraz stworzenia w regionie strefy pokoju i stabilizacji.

Spór o nazwę państwa

Spór o nazwę datuje się od czasu, gdy Macedonia uzyskała w 1991 roku niepodległość. Proponowano różne rozwiązania, m.in. dodanie do nazwy Republiki Macedonii określenia "nowa" lub właśnie "północna" czy też przyjęcie nazwy Republika Macedonii Ilindeńskiej.

Ilinden to w języku macedońskim dzień św. Eliasza, święto obchodzone w Macedonii 2 sierpnia. Dzień ten jest dla Macedonii ważny z dwóch powodów - wiąże się z tzw. powstaniem ilindeńskim, które wybuchło 2 sierpnia 1903 roku przeciw imperium osmańskiemu w należących wówczas do niego regionach Macedonia i Tracja, oraz z datą 2 sierpnia 1944 roku, gdy w monastyrze Prohora Pczinjskiego na terenie dzisiejszej Serbii ogłoszono państwowość Macedonii.

PAP/MSZ/AH